

Stanowisko Rady Przejrzystości
nr 152/2025 z dnia 27 października 2025 roku
w sprawie oceny leku Itulazax (betula verrucosa) we wskazaniu
dot. leczenia alergicznego nieżytu nosa i (lub) zapalenia spojówek

Rada Przejrzystości uznaje za niezasadne objęcie refundacją produktu leczniczego Itulazax (betula verrucosa), liofilizat podjęzykowy, 12 SQ-Bet 30 sztuk, kod GTIN 05909991420772, we wskazaniu: leczenie alergicznego nieżytu nosa i (lub) zapalenia spojówek, wywołanych rodziną alergenów będących homologami alergenu brzozy u dzieci i młodzieży w wieku 5-17 lat, u których rozpoznanie zostało postawione na podstawie wywiadu klinicznego oraz dodatniego testu alergicznego na rodzinę homologów brzozy (punktowe testy skórne i (lub) swoiste immunoglobuliny E).

Uzasadnienie

Problem decyzyjny

Minister Zdrowia zlecił przygotowanie analizy weryfikacyjnej AOTMiT, stanowiska Rady Przejrzystości oraz rekomendacji Prezesa AOTMiT w przedmiocie objęcia refundacją produktu leczniczego: Itulazax (Betula Verrucosa), liofilizat podjęzykowy, we wskazaniu: leczenie dzieci i młodzieży w wieku 5-17 lat z alergicznym nieżytem nosa i (lub) zapaleniem spojówek, wywołanych rodziną alergenów będących homologami alergenu brzozy.

Wskazany produkt posiada pozwolenie na dopuszczenie do obrotu: 18.12.2019 r., data ostatniego przedłużenia: 07.12.2023 r. (bezterminowo).

Wnioskowane wskazanie refundacyjne dla leku Itulazax jest zgodne ze wskazaniem rejestracyjnym.

Produkt leczniczy Itulazax jest liofilizatem podjęzykowym.

Itulazax jest wyciągiem alergenowym przeznaczonym do immunoterapii alergenowej alergicznego nieżytu nosa i (lub) zapalenia spojówek, wywołanych pyłkami drzew (grupa homologów alergenu brzozy). Immunoterapia alergenowa produktami zawierającymi alergen polega na wielokrotnym podawaniu alergenu osobom uczulonym, co ma na celu modyfikację odpowiedzi immunologicznej na alergen.

Alergiczny nieżyt nosa (ANN):

to zapalny stan błony śluzowej nosa objawiający się kichaniem, świądem, zatkaniem i wyciekami z nosa, trwającymi ≥ 1 godz. dziennie przez ≥ 2 dni. Występuje w postaci okresowej (krócej niż 4 dni w tygodniu lub 4 tygodnie) lub przewlekłej (dłużej). Objawy mogą mieć różne nasilenie, od łagodnych do umiarkowanych lub ciężkich, w zależności od wpływu na sen, codzienne czynności i pracę. ANN może być wywołany przez alergenów sezonowe (np. pyłki roślin) lub całoroczne (np. roztocza), a także może występować w formie miejscowej lub uogólnionej, w zależności od wyników testów skórnych i oznaczeń IgE.

Alergiczne zapalenie spojówek:

Alergiczne zapalenie spojówek to reakcja na alergenów (pyłki, sierść, pleśń) obejmująca powieki i spojówki, objawiająca się świądem, łzawieniem, zaczerwienieniem i obrzękiem oczu.

Według danych NFZ liczba pacjentów z rozpoznaniem wg ICD-10 (głównym lub współistniejącym) J30.3 Inne alergiczne zapalenie błony śluzowej nosa wynosiła w latach 2021-2024 od 108,2 tys. do 144,9 tys. osób, z czego liczba pacjentów w wieku 5-17 lat od 49,2 tys. do 78,3 tys. osób. Dane te obejmują wszystkich pacjentów, u których sprawozdano inne alergiczne zapalenie błony śluzowej nosa, bez względu na rodzaj alergenu.

Technologiami alternatywnymi dla Itulazax są refundowane preparaty: Purethal (wyciąg alergenowy z rodziny homologów brzozy stosowany do podskórnej immunoterapii alergenowej) oraz Staloral 300 Brzoza (standaryzowany ekstrakt alergenu pyłku brzozy, stosowany w podjęzykowej immunoterapii alergenowej) (objęty refundacją od 1 października 2025 r.). Oprócz preparatów refundowanych, jako komparator dodatkowy przyjęto preparat Allergovit – dostępny w sektorze prywatnym produkt do podskórnej swoistej immunoterapii pyłkiem brzozy.

Dowody naukowe

Do przeglądu systematycznego wnioskodawcy włączono jedno badanie pierwotne z randomizacją (RCT), TT-06 (Gappa 2025) porównujące stosowanie standaryzowanego wyciągu alergenowego 12 Bet SLIT (Itulazax) z placebo w analizowanej populacji chorych.

W ramach przeglądu systematycznego Wnioskodawca nie odnalazł badań porównujących ocenianą interwencję z wybranymi komparatorami we wnioskowanym wskazaniu.

Średni TCS (średnie nasilenie objawów i zużycie leków), obejmujący zarówno nasilenie objawów, jak i stosowanie leków objawowych, był IS niższy w grupie leczonej w porównaniu z placebo w sezonie pylenia brzozy (BPS) oraz w sezonie pylenia drzew (TPS). Różnica absolutna TCS w BPS wyniosła -1,29 pkt,

co odpowiadało względnej redukcji na poziomie -21,9%. Taka różnica jest uznawana przez World Allergy Organization za klinicznie istotną. W TPS również zaobserwowano niższy TCS w grupie leczonej: 3,66 wobec 4,51 w grupie placebo (-0,85 pkt), co przełożyło się na względną redukcję o -18,7%. Choć wynik ten był statystycznie istotny, różnica nie osiąga progu uznawanego za istotną klinicznie.

W analizach post-hoc badania TT-06 porównano skuteczność 12 SQ-Bet SLIT i placebo w dwóch podgrupach: pacjentów monosensytyzowanych (uczulenie wyłącznie na pyłek brzozy) oraz polisensytyzowanych (uczulenie na pyłek brzozy i inne alergenów). W grupie pacjentów uczulonych wyłącznie na pyłek brzozy średnia różnica między 12 SQ-Bet a placebo wyniosła -1,35 pkt. W TCS (95% CI: -2,84; 0,13), co odpowiadało różnicy względnej -22,2% (95% CI: -41,3; 2,4); wynik nie osiągnął istotności statystycznej ($p=0,0742$). W grupie pacjentów polisensytyzowanych różnica wyniosła -1,29 pkt. (95% CI: -2,09; -0,49), co odpowiadało różnicy względnej -22,4% (95% CI: -33,7; -9,2), z istotnością statystyczną ($p=0,0015$).

W badaniu TT-06 w populacji FAS-O w grupie 12 SQ-Bet SLIT raportowano istotnie statystycznie mniejsze średnie nasilenie objawów alergicznego nieżytu nosa i zapalenia spojówek (DSS) w porównaniu do grupy PLA w sezonie pylenia brzozy (BPS) (MD=-0,37 [95% CI: -0,71; -0,03], -13,3% [95% CI: -24,2; -1,0], $p<0,0354$). Nie obserwowano istotnych statystycznie różnic pomiędzy grupami 12 SQ-Bet SLIT i PLA w sezonie pylenia drzew (TPS).

W sezonie pylenia brzozy (BPS) średnie zużycie leków (DMS) było IS niższe w grupie 12 SQ-Bet SLIT (różnica średnich: -0,86 punktu; 95% CI: -1,28 do -0,45), co odpowiada względnej redukcji o 35,7% ($p < 0,0001$). Podobny efekt zaobserwowano w sezonie pylenia drzew (TPS), gdzie różnica wyniosła -0,54 punktu (95% CI: -0,82 do -0,26), co przełożyło się na 31,3% redukcji względem placebo ($p = 0,0002$).

W badaniu TT-06 po około 12 miesiącach leczenia IS częściej raportowano działania niepożądane w grupie otrzymującej 12 SQ-Bet SLIT w porównaniu do grupy otrzymującej placebo (66,6% vs 40,5%; OR=2,93 [95% CI: 2,25-3,81], $p<0,00001$). Różnica bezwzględna wynosiła 0,26 (95% CI: 0,20-0,32), co przekłada się na NNH = 3 (95% CI: 3-5). Nie odnotowano natomiast istotnych statystycznie różnic w zakresie ciężkich działań niepożądanych między grupami (1,1% vs 1,3%; OR=0,84 [95% CI: 0,26-2,78]).

Zgłaszane działania niepożądane związane z leczeniem miały w większości charakter łagodny lub umiarkowany i prowadziły do przerwania udziału w badaniu u 3,4% w grupie SLIT i u 1,0% w grupie placebo. Nie stwierdzono natomiast IS różnic pomiędzy grupami w częstości występowania działań niepożądanych o dużym nasileniu, ciężkich zdarzeń niepożądanych, działań

niewyleczonych lub o nieznanym statusie wyleczenia, a także tych, które powodowały tymczasowe przerwy w leczeniu lub jego całkowite przerwanie.

W opracowaniu wtórnym Yang 2023 wykazano porównywalną skuteczność preparatów immunoterapii podjęzykowej SLIT i podskórnej SCIT.

W badaniu Khinchi 2004 wskazano, że zarówno SLIT, jak i SCIT są klinicznie skuteczne w leczeniu alergicznego nieżytu nosa i zapalenia spojówek wywołanych pyłkiem brzozy, jednak skuteczność SLIT nie różni się istotnie od SCIT w analizowanej populacji. Autorzy zaznaczają, że brak różnic statystycznych między terapiami nie oznacza ich równoważności, a potwierdzenie ewentualnych niewielkich różnic wymagałoby badań na większej liczbie pacjentów.

Założenie Wnioskodawcy o zbliżonej skuteczności wnioskowanego preparatu i komparatorów przyjęto na podstawie badania randomizowanego Khinchi 2004 porównującego skuteczność terapii SLIT i SCIT. Należy zaznaczyć, że w badaniu tym nie stosowano produktu Itulazax.

Wytyczne kliniczne

Zgodnie z wytycznymi, celem leczenia alergicznego nieżytu nosa jest skuteczna kontrola objawów oraz redukcja stanu zapalnego. Do głównych metod leczenia zalicza się unikanie kontaktu z alergenami, farmakoterapię oraz immunoterapię alergenową (AIT). W ramach AIT wyróżnia się SCIT oraz SLIT. Immunoterapia alergenowa jest skuteczną metodą leczenia alergii wziewnych u dzieci powyżej 5. roku życia, zwłaszcza w przypadku alergicznego nieżytu nosa i zapalenia spojówek. Immunoterapia podskórna wydaje się wykazywać największą skuteczność, podczas gdy dane na temat immunoterapii podjęzykowej są mniej pewne (PTA, PTChP, PTMR 2023). Natomiast wg wytycznych ICAR-AR 2023 zalecana jest immunoterapia alergenowa, zarówno SCIT, jak i SLIT. Zgodnie z wytycznymi ARIA-EAACI AIT powinno być rozważane u pacjentów z umiarkowanymi do ciężkich objawów, którzy nie osiągają kontroli przy stosowaniu leków przeciwhistaminowych, kortykosteroidów i unikania alergenów. Wytyczne amerykańskie zalecają AIT u pacjentów z umiarkowanym/ciężkim ANN, którzy nie reagują na farmakoterapię lub preferują tę metodę leczenia, np. ze względu na skutki uboczne leków (AAAAI, ACAAI 2020). Leczenie dzieci odbywa się, podobnie jak u dorosłych, z uwzględnieniem ostrożności w dawkowaniu i bezpieczeństwie, ponieważ dostępne badania w tej grupie wiekowej są bardziej ograniczone.

We wszystkich odnalezionych wytycznych odniesiono się do korzystnego wpływu immunoterapii alergenowej w leczeniu alergicznego nieżytu nosa i zapalenia spojówek. Powyższe wytyczne odnoszą się ogólnie do stosowania immunoterapii alergenowej (AIT) u dzieci z alergicznym nieżytem nosa i nie odnoszą się bezpośrednio do konkretnego produktu, jak Itulazax.

Problem ekonomiczny

Przyjęcie założenia o finansowaniu produktu Itulazax w ramach nowej grupy limitowej budzi wątpliwości. Od 1 października 2025 r. w grupie limitowej 214.8 „Alergeny pyłków roślin – produkty do stosowania doustnego” finansowany jest już produkt Staloral 300 Brzoza, stosowany w terapii podjęzykowej. Ze względu na analogiczny sposób podania, mechanizm działania i wskazania terapeutyczne, Itulazax powinien być rozpatrywany w ramach tej samej grupy limitowej, a nie jako odrębny produkt w nowej kategorii refundacyjnej.

Zachodzą przesłanki z art. 13 ust. 3 ustawy o refundacji.

Rekomendacje refundacyjne

Nie odnaleziono żadnych rekomendacji dotyczących stosowania produktu Itulazax u dzieci w wieku 5-17 lat we wnioskowanym wskazaniu.

Główne argumenty decyzji:

- *Potrzeba kliniczna jest aktualnie zaspokojona;*
- *Brak badań, które bezpośrednio porównują efekty stosowania tego leku z innymi dostępnymi terapiami;*
- *Wzrost kosztów po stronie płatnika publicznego.*

Tryb wydania stanowiska

Stanowisko wydano na podstawie art. 35 ust. 1 pkt. 2 ustawy o refundacji leków, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz wyrobów medycznych (Dz. U. z 2025 r. poz. 907), w zw. z art. 31s ust. 6 pkt 2 ustawy z 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2024 r., poz. 146), z uwzględnieniem analizy weryfikacyjnej nr: DRe.423.3.2.2025 „Wniosek o objęcie refundacją leku Itulazax (Betula Verrucosa), liofilizat podjęzykowy, 12 SQ-Bet we wskazaniu: leczenie alergicznego nieżytu nosa i (lub) zapalenia spojówek, wywołanych rodziną alergenów będących homologami alergenu brzozy u dzieci i młodzieży w wieku 5-17 lat, u których rozpoznanie zostało postawione na podstawie wywiadu klinicznego oraz dodatniego testu alergicznego na rodzinę homologów brzozy (punktowe testy skórne i (lub) swoiste immunoglobuliny E)”, data ukończenia: 15.10.2025 r.